

'Türkiye'nin sınırı Kürdistan olacak'

Selahattin Demirtaş, "İğdır'dan Hatay'a Türkiye'nin güney sınırları resmen Kürdistan olacak" dedi.

BDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş, "Irak bölünürse bağımsız Kürdistan devleti oluşacak. Suriye'de de özerk Kürdistan oluşabilir. İran'da zaten Kürdistan eyaleti var. Bu durumda İğdır'dan Hatay'a, Türkiye'nin tüm güney sınırları resmen Kürdistan olacak" dedi.

Demirtaş'ın Taraf gazetesinde Neşe Düzel'e yaptığı açıklamaların devamı şöyle:

İmralı nasıl bir çözüm istiyor?

Öcalan, Türkiye'nin birliği içinde bir çözüm istiyordu. Bizim de desteklediğimiz özerklik önerisinde bulunuyordu. Aslında İmralı, Ortadoğu'daki gelişmeleri hükümetten ve devletten çok daha iyi okudu.

Öcalan Ortadoğu'yu nasıl okudu?

Birkaç kez Başbakan'a ve Cumhurbaşkanı'na avukatları aracılığıyla mektup gönderdi. "Sizden rica ediyorum... Ortadoğu kaynakacak ve bu işler çok daha başka noktalara gidecek. Kürt sorunu çok daha global hale gelecek. O zaman sorunu çözmek bugün olduğu kadar kolay olmayacak. Lütfen bu işi hızlı çözelim. Biz birlikte yaşamaktan yanayız. Sağ olduğum müddetçe de ben katkı sunmak istiyorum. Çözüm önerilerimizi lütfen ciddiyetle tartışalım" dedi.

Öcalan, Kürt sorununun Türkiye'nin sorunu olmaktan çıkıp bölgenin ve dünyanın sorunu olacağını mı söyledi?

Evet. O zaman sorunu çözmek giderek zorlaşıyor tabii. Öcalan, "bu sorun, Türkiye sınırlarının birliği içinde benimle çözülür" diyordu. "Ama Ortadoğu'da işler bölge savaşlarına kadar giderse, o zaman bu iş seni de aşar, beni de aşar. İşin nereye gideceğini artık hiçbirimiz kestiremeyiz" diye sürekli uyarıyordu. Nitekim şimdi Irak bölünecek mi, bölgede etnik savaş mı, mezhep savaşı mı olacak, İran ne yapacak, kimse kestiremiyor.

Sizce şimdi Ortadoğu'da sınırların yeniden çizildiği bir noktaya mı gelindi?

Türkiye'yi dahil ederek konuşmuyorum ama... Yüz yıl önce İngilizlerin öncülüğünde zoraki dayatmayla, cetvelle çizilen sınırlar bugün çatlamış durumda. Bugün artık bağımsızlığın ilk fırsatta ilan edilebilecek bir Irak Kürdistanı var. Suriye'de özerk bir Kürdistan oluşması imkânı var.

Sınırlar yeniden çizilirken, Irak Kürdistanı'yla Suriye Kürdistanı birleşecek mi peki? Kısa vadede bunu pek mümkün görmüyorum ama... Irak üçe bölünürse, sınırlar yeniden çizilecek demektir. Suriye'de bir Kürdistan bölgesi resmiyet kazanabilir. Sahip olduğu siyasi statü ve haklar ayrı bir konu ama şu anda zaten İran'da bir Kürdistan eyaleti var. Sonuç olarak neredeyse İğdır'dan Hatay'a kadar, Türkiye'nin tüm güney sınırları resmî olarak Kürdistan olacak. O zaman işte Türkiye'nin şapkasını önüne koyup "Ben, kendi Kürtlerimle acilen barışayım" demesi lazım.

Türkiye kendi Kürtleriyle barışmazsa ne yaşanır sizce?

Bir müddet sonra bu iş BDP'yi de aşar, Tayyip Erdoğan'ı da aşar. Bölgedeki dengeler hangi halkı nereye sürükler, etnik ve mezhep savaşları gibi riskli meseleler ne getirir, ne götürür kestirmek zor. Bu yüzden hükümetin acilen bir Kürt barış planı oluşturması ve Türkiye'nin Kürtlerini tatmin edecek bir çözümü acilen getirmesi lazım.

Peki... Kandil nasıl bir çözüm istiyor?

Kandil, Öcalan'ın söylediğinden farklı bir şey söylemez ve kesinlikle Öcalan'ın sözünü dinler, onun talimatlarına uyar.

Silvan'da neden uymadı?

Öcalan, ordu üstünüze gelirse, teslim olun dememişti ki.

Arazide dinlenen askerler saldırıya uğradı... Görmezden gelebileceği bir asker grubuna saldırdı PKK. Geçmişte birbirlerini görmezden geldikleri hiç olmadı mı? Keşke birbirlerini görmeselerdi! Keşke oradakiler de PKK'yi öldürmek için hareket etmiyor olsalardı! Hükümet- Öcalan görüşmesi tekrar başlasın. Öcalan'ın koşulları uygulansın. Örgütüne talimat verecek pozisyona gelsin. Kandil, Öcalan'ın sözünü dinleyecektir. Eğer süreç yeniden başlayacaksa Öcalan'ın durumunun değişmesi lazım. İmralı'da yürümez bu görüşmeler artık!

Niye?

On metrelik bir hücrede, Öcalan'ın dışarıyla ilişkileri kısıtlı. PKK sorunu çözülecekse, hükümetin İmralı'yı kapatması lazım, bütün sistemin değişmesi lazım. İlk etapta ev hapsi olabilir. Ev hapsine karşılık PKK de hangi adımı atacağını kamuoyuna açıklar. Ve süreç, işte böyle karşılıklı adımlarla gider.

Hükümetle müzakereye oturmanızın bir şartı da bu mu oluyor?

Bu, BDP'nin şartı değil. Bu, Öcalan'ın şartı. "Sağlık, özgürlük ve güvenlik koşullarım sağlanmadıkça ben yeniden sürece dâhil olmayacağım" dedi kendisi. Biz de gitsek, hükümet de gitse, Öcalan bunu söyleyecek.

Siz İmralı ve Kandil üzerinde bir gücünüzün olmadığını açıkça söylüyorsunuz. Oysa uzmanlar tarafından Türkiye'ye hep örnek gösterilen İngiltere'de siyasi parti silahlı örgüte sözünü geçiriyordu ve barış öyle sağlandı. Anladığım kadarıyla siz, İngiltere'de yaşanan müzakere ve çözüm sürecinin, Türkiye'de olamayacağını söylüyorsunuz.

Öyle mi?

Evet öyle. Olamaz tabii. Gerçeği anlatıyoruz biz. Bizim gücümüz var ama yetkimiz yok! Bizim PKK ile aramızda İRA-Sinn Fein gibi bir ilişki yok. BDP, Sinn Fein gibi karar sahibi değil. Dediğim gibi bizim etkimiz var fakat biz onlar adına ne ateşkes ne de silah bırakma kararı alabiliriz. Ama biz siyasi çözümleri güçlendirip, ateşkes ve silahsızlanma süreçlerine imkân tanıyan bir pozisyonu yaratabiliriz. Bu şekilde biz ancak demokratik basınç oluşturabiliriz. BDP'nin barışın sağlanması için iki farklı rolü olabilir.

BDP ne yapabilir?

Bir, eşitlik meselesinin nasıl çözüleceğinde doğrudan muhatap olur. İki, eğer hükümet, Kandil ve İmralı bize bu yetkiyi verirse biz barış konusunun nasıl sağlanacağına arabulucu rolünü oynayabiliriz. Veya BDP'nin de içinde bulunduğu bir âkil insanlar grubu da arabulucu olabilir, biz bunu da kabul ederiz.

Ama Türkiye'ye hep İngiltere'nin çözümü örnek gösteriliyor. Kısaca siz, "Türkiye İngiltere değil, PKK da İRA değil" mi diyorsunuz?

Değil tabii. Biz de Sinn Fein değiliz. Tayyip Erdoğan da Tony Blair değil. Tony Blair, "şeytanla bile görüşürüm" dedi ve görüştü.

Tayyip Erdoğan da görüştü, görüşmedi mi?

Başbakan'ın PKK ve Öcalan'la görüşmesini asla küçümsemiyorum. Ama Erdoğan, görüşmenin arkasına Tony Blair gibi açık ve güçlü bir siyasi irade koymadı. Madem bu konuda cesur davrandın, riski göze aldın, sürdür bunu, daha da cesur ol!..

PKK'ya dönersek... PKK, kendisine yöneteceği bir toprak verilmeden barışa razı olur mu? Yoksa PKK'nın en önemli şartı, kendisine yöneteceği bir bölge, bir nüfus, bir toplum verilmesi mi?

Murat Karayılan KCK yürütme kurulu başkanı olarak bütün örgütü bağlayan bir açıklama yaptı 15 gün önce. "Türkiye'de yönetim anlayışı ademimerkeziyetçi olursa, seçimler de demokratik yapılırsa, kim kazanırsa bölgesel yönetimi o yönetir" dedi.

Siz ademimerkeziyet, özerklik gibi modellerin yanı sıra bir de statü diyorsunuz. Nasıl bir statü istiyorsunuz?

Özerklik bir statü zaten. Federasyon, bağımsızlık da öyle. Statü, bir yönetim hakkıdır. Statü, bölgesel yönetimlerde söz sahibi olabilmektir. Türkiye'de eğer Türkler, devlet ve Kürtler birbirinden kopmak istemiyorlarsa, bunun yolu sınırlar içinde uygulanacak çözüm modelleridir. Bu da ya özerkliktir ya da federasyondur! Eğer Ankara, İspanya'da Bask örneğinde olduğu gibi Kürdistan özerk bölgesini tanırsa... Onunla özel bir hukuk kurarsa... Devletle Kürtler bu konuda anlaşılırsa... Biz buna karşı değiliz ama biz bu modeli önermiyoruz.

Niye Kürdistan özerk bölgesini önermiyorsunuz?

Biz bu modeli demokrasi açısından doğru bulmuyoruz. Biz, bütün Türkiye için özerk bölgeler olsun istiyoruz. Mesela Kürdistan diye tabir edilen coğrafyada üç veya dört özerk bölge olabilir. Büyük bir ili merkez alırsınız. Onunla ulaşım, kültürel, ekonomik, sosyal açıdan işbirliği içinde olan illeri onun etrafında toplarsınız ve oraya bölge dersiniz. Öcalan da Ankara merkezli özerk bölgeler öneriyor.

Ne öneriyor?

“Ankara merkez olsun ama Türkiye’de özerk yönetim bölgeleri oluşsun ve hepsinin yetkileri aynı olsun. Türkiye ademimerkeziyetçi bir yönetim sistemine geçsin” diyor. Bu modele göre, her bölgede seçimlerde sandıktan kim çıkıyorsa, özerk bölgeyi o yönetecek. Antalya özerk bölgesini belki CHP, Çukurova’nın aşığısını belki MHP yönetecek. Halk memnun olmazsa bir sonraki seçimde iktidarı değiştirecek.

Kaç tane özerk bölge planlıyorsunuz?

Bize göre Türkiye’de böyle 18-20 özerk bölge oluşturmak mümkün. Federasyon ise daha çok toprağa, nüfusa, etnik kökene bağlıdır. Özerklik öyle değil. Bizim önerdiğimiz özerklikte, Türkiye’de Kürtler nerede yaşıyor olurlarsa olsunlar aynı haklara sahip olabilirler. Bizim önerdiğimiz özerklik etnik kimliğe dayalı bir model değildir.

Peki, bir süre önce ilan ettiğiniz özerklik bu muydu?

O özerklik ilanında, aslında Kürt halkının siyasi statü konusundaki ısrarı ilan edildi. Yoksa bir siyasi sınır çizilmedi. Öcalan da şunu demişti: “Devlet eğer bu önerilerimizi, projelerimizi kabul etmiyorsa, o zaman tek taraflı çözüm gelişir. Eğer devlet ben sizin sorununuzu çözmek için niye Türkiye’nin tamamını ademimerkezi olarak yöneteyim diyorsa, o halde sadece Kürtlere özerklik verilsin.” PKK de bunu söyledi.

PKK ne dedi?

“Sen Türkiye’yi demokratikleştirecek çözümü tartışmıyorsan, ben de tek taraflı olarak özerkliği kazanmak geliştirmek için mücadele ederim” dedi. Eğer PKK’yi öldüreyim, bitireyim dersiniz ve o da ben güçlüyüm, direniyorum derse... Ortaya bölgesel özerklikler çıkmaz. Ortaya Özerk Kürdistan Bölgesi çıkar. Çözüm süreci uzarsa, on yıl yirmi yıl sonra bu iş bölünmelere gider.

Kürtler ayrılmak istiyor mu?

Ayrılmak isteyenler var ve “bizim ayrı devletimiz olsun, bağımsız Kürdistan olsun” diyenlerin sayısı giderek artıyor. Diyarbakır’da son yapılan bir ankette yüzde 51 özerkliği destekledi. Yüzde 10 küsur federasyon istedi. Yüzde 20 herhangi bir siyasi statü olabilir, dedi. Yani sonuçta yüzde 75-80 siyasi statü istedi. Kürtler statü istiyor.

Türklerin siyasi eğilimlerini de ölçüyor musunuz? Türkler ne istiyor sizce?

Türklerde de ayrılma isteği giderek artıyor. Anketlerde çıkıyor bu sonuç. İki tarafta da ayrılmak isteyenlerin oranı yüzde 10-15 arasında ama Türklerde ayrılma isteği daha hızlı artıyor. Benim söylediklerim, son 15-20 gün içinde alınan sonuçlar.

Birarada yaşayabilmek için Kürtlerin olmazsa olmaz dediği şartlar neler?

Türklerin neyi varsa Kürtlerin de olması lazım. Türkiye’de ne varsa hepimizin olsun. Sadece Türklerin olmasın.

PKK silahları susturmaya hazır mı?

Hükümet’in sağlayabileceği bir şey bu. Hükümet, doğru yaklaşır ve müzakere denen şeyi karşı tarafı teslim alma ve tasfiye amaçlı kullanmazsa... Müzakereyi, karşı tarafla uzlaşma bulma olarak görürse, müzakerelerden sonuç alabilir ve PKK’yi ikna edebilir.

Hükümet silahları susturmaya hazır mı?

Hayır. Hükümetin hazırlıklarına bakılırsa, hükümet savaşma konusunda kararlı. Biraz bölgesel gelişmelerle de ilgisi var bunun. Hükümet ille savaşmak istiyor. Suriye durulmadan PKK’yle bir uzlaşma, çözüm yaratmak istemiyor. Çünkü PKK’nin Suriye’de Kürt taban üzerinde etkili olduğunu biliyor. Hatta PKK’nin Güney Kürdistan’ın Barzani bölgesinde de taban üzerinde etkisi var.

Eğer müzakereler sizinle yapılırsa sizin gerektiğinde her üç tarafa da tavır almanızı gerektirebilecek durumlar, dayatmalar ortaya çıkabilir, bunlarla baş edebilecek misiniz?

Zor olur ama baş ederiz. Sürece güvenirsek ve hükümetin gerçekten adım attığını görürsek, birileri süreci bozacak pozisyona girerse biz siyasi riski üstleniriz ve süreci sürdürürüz. Masadan kaçmayız.

Benim sorularım bu kadar. Benim sormayıp da sizin özellikle söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Şunu söylemek isterim. Bizim BDP ve BDP’li Kürtler olarak Taraf’a da eleştirilerimiz var. Taraf gazetesi, sürekli olarak “BDP, AKP’yi desteklesin” pozisyonu aldı. BDP, AKP’yi desteklemediğinde de, BDP’nin üzerine çok haksız bir biçimde geldi.

Taraf’a çok haksızlık etmiyordunuz? AKP desteklensin denkleminde

hiçbir zaman olmadı Taraf.

Anayasa referandumu sürecinde hep bunu yaşadık biz. Sokağa çıkın, BDP’li Kürtlere rastgele sorun. BDP’li Kürtlerin hepsinde Taraf’la ilgili böyle bir algı var.

Ben de referandumda sizin niye “evet”i desteklemediğinizi hâlâ anlamış değilim. Çünkü referandumda evet oyunu desteklemek, demokratikleşmeyi, sivilleşmeyi desteklemektir. AKP’yi desteklemek değildi ki... Bugün bakın, siz de Evren’in davasına müdahil oluyorsunuz.

Ben, “Taraf gazetesi bizi desteklesin” demiyorum. Ancak özellikle köşe yazılarında ve haber formülasyonlarında bizimle ilgili çok büyük haksızlıklar yapıldı. Oysa Kürtlerin Taraf’tan beklentileri hakikaten fazlaydı. İşte bu beklenti çok düştü. Taraf, bizim Kürtler nezdinde misyonunu yitirdi.

Taraf asla AKP’yi destekleme denklemi içinde olmadı. Taraf’ın politikasını oluşturan Ahmet Altan, “AKP’yi destekleyin” diye tek bir cümle, yazı yazmadı. Aksine seçimlerde, AKP’ye oy vermeyeceğini köşesinde açıkladı.

Gene de siz gidin, Diyarbakır’da sokakta bir anket yapın. Bizim partimizde ve halkta böyle bir algı var. Partimizin herhangi bir yetkilisine “bu haber doğru mu, yanlış mı” diye sorulmadan bizimle ilgili doğru olmayan o kadar çok haberler yapıldı ve köşe yazıları yazıldı ki Taraf’ta... Bize çok büyük haksızlıklar yapıldı Taraf’ta!..